

Spojené arabské emiráty

V rámci Blízkého východu patří Spojené arabské emiráty mezi země vykazující stabilní a relativně vysoký růst HDP. Země se úspěšně zotavila ze světové finanční krize z let 2008-2009. Pád cen ropy koncem roku 2014 však způsobil opětovné zpomalení hospodářského růstu a v roce 2017 byl vykázán růst HDP pouze ve výši 0,8 %. To se změnilo a v roce 2018 to bylo již 2,90 a v příštích letech je očekáván další mírný nárůst. Míra inflace v roce 2018 dosáhla úrovně 3,5 % a v následujících letech by měla mírně klesat s ohledem na zavedení DPH od roku 2018. V zemi žije dle odhadů přes 10 mil. obyvatel, přičemž HDP na jednoho obyvatele přesahuje 40 tis. USD a tato hodnota by měla i nadále růst. Bilance běžného účtu je dlouhodobě přebytková, i když v posledních letech byl tento přebytek výrazně redukován (z hodnoty 74,1 mld. USD v roce 2013 na hodnotu 31,2 mld. USD v roce 2018).

Ukazatel	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Růst HDP (%)	3,0	0,8	2,9	3,7	3,6	3,2
HDP/obyv. (USD)	36 226	37 733	41 476	42 384	42 889	43 233
Míra inflace (%)	1,6	2,0	3,5	1,9	2,2	2,1
Nezaměstnanost (%)	–	–	–	–	–	–
Bilance běžného účtu (mld. USD)	13,2	26,5	31,2	34	27,1	23,5
Populace (mil.)	9,9	10,1	10,4	10,7	11	11,4
Konkurenceschopnost	16/138	17/137	27/140	–	–	–
Exportní riziko OECD	2/7	2/7	2/7	–	–	–

Odhad Mezinárodního měnového fondu

Zdroj: MMF, OECD, SB, WEF

- ▶ Evropská unie jedná o Dohodě o volném obchodu s GCC.
- ▶ V žebříčku konkurenceschopnosti, který sestavuje Světové ekonomické fórum (WEF), se Spojené arabské emiráty umístily na 27. pozici ze 140 srovnávaných ekonomik. Stupeň exportního rizika dle OECD je dlouhodobě 2/7.

Vývoz ČR do Spojených arabských emirátů 2018 (2017), hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2018 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2017 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
8471	Zařízení pro automat. zpracování dat a jejich jednotky; snímače ap.	3 603 935	22,6	3 151 155	14,4
8517	Přístroje pro vysílání, přijímání hlasu, obrazů ap. dat	2 278 000	14,3	1 264 177	80,2
8525	Přístroje vysílací pro rozhlas, televizi apod.; kamery	926 870	5,8	848 876	9,2
8536	El. zařízení k vypínání, spínání nebo k ochraně el. obvodů aj. < 1 000 V	636 599	4,0	191 183	233,0
8537	Tabule, panely, ovládací stoly, pulty, skříně a jiné základny, vybaven	617 192	3,9	672 521	-8,2
8523	Disky, pásky, paměťová zařízení, a. média pro záznam zvuku nebo jiného fenoménu ap.	595 506	3,7	1 647 223	-63,8
2710	Oleje minerální a z ner živičných ne surové	529 352	3,3	387 662	36,5
8703	Osobní automobily aj. motorová vozidla pro přepravu osob	519 926	3,3	497 913	4,4
9405	Svítilna a osvětlovací zařízení, včetně reflektorů a světlometů	359 143	2,3	252 316	42,3
4011	Pneumatiky nové z pryže	324 886	2,0	324 999	0,0
Celkem TOP 10		10 391 409	65,1	12 879 107	-19,3
Celkem vývoz		15 961 279		19 384 804	-17,7

zdroj: ČSÚ

Dovoz ČR ze Spojených arabských emirátů 2018 (2017), hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2018 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2017 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
7601	Hliník surový (neopracovaný)	1 384 852	62,6	1 345 615	2,9
8517	Přístroje pro vysílání, přijímání hlasu, obrazů ap. dat	132 309	6,0	49 034	169,8
8451	Stroje na praní žehlení barvení ap. látek příz	125 926	5,7	114 307	10,2
3909	Pryskyřice aminové fenolické polyuretany	113 158	5,1	60 258	87,8
3303	Parfémy vody toaletní	77 398	3,5	85 127	-9,1
8544	Izolované dráty, kabely aj. izolované el. vodiče vláken	61 769	2,8	74 020	-16,6
0902	Čaj	30 651	1,4	47 281	-35,2
6203	Obleky, saka, kalhoty, komplety aj., pánské	28 787	1,3	35 201	-18,2
6104	Kostýmy, šaty, sukně ap., dámské, dívčí, pletené	23 322	1,1	13 257	75,9
8471	Zařízení pro automat. zpracování dat a jejich jednotky; snímače ap.	21 355	1,0	27 937	-23,6
Celkem TOP 10		1 999 527	90,3	1 852 037	8,0
Celkem dovoz		2 213 783		2 222 976	-0,4

zdroj: ČSÚ

Příležitosti pro český export

► Automobilový průmysl

Automobilový trh Spojených arabských emirátů je 2. největší v GCC a roste tempem cca 4 % ročně v souvislosti s růstem populace a zvyšováním celkové životní úrovně. Roste zejména trh s menšími vozy, které se staly dostupnější pro osoby s nižšími příjmy. Budování infrastruktury spojené s EXPO 2020 v Dubaji bude i nadále zvyšovat poptávku po nákladních vozidlech. Země se rovněž pomalu stává regionálním centrem obchodu s ojetými vozidly a náhradními díly.

► Elektrotechnika

Vizí Spojených arabských emirátů je vybudování tzv. Smart Society založené na chytrých informačních technologiích. Tyto technologie se budou uplatňovat ve státní správě (e-government), městské dopravě, zdravotnictví, bytových službách, průmyslu, energetice a dalších oblastech. Vláda se postupně snaží o vytváření podmínek, které umožní obyvatelstvu využívat chytré mobilní aplikace v rámci komunikace se státní správou. Spojené arabské emiráty jsou jednou z několika zemí s vlastním vesmírným programem. Ve fázi příprav je projekt mise na Mars, který se má uskutečnit v roce 2021. Investice do vesmírných technologií (zatím jen telekomunikační satelity) v současnosti dosáhly celkem 4 mld. USD. Vzhledem k absenci místního elektrotechnického průmyslu, se téměř veškerá elektrotechnika dováží.

► Energetický průmysl

Plán ministerstva energetiky Spojených arabských emirátů předpokládá zvýšení instalovaného výkonu ze současných 29 GW na 40 GW do roku 2021, z čehož by 15 % mělo být pokryto jadernou energií, 5 % čistým uhlím a 7 % obnovitelnými zdroji (zejména solární technologie), zbylých 73 % budou tvořit stávající plynové elektrárny, které tvoří nyní 98 % instalovaného výkonu. Spotřeba energie roste každoročně o 9 % a v přepočtu na jednoho obyvatele činí dvojnásobek světového průměru. Do roku 2021 je v plánu výstavba 7 nových elektráren (1× jádro, 2× čisté uhlí, 2× waste to energy, 2× solár). Stávající plynové kapacity se již rozšiřovat nebudou, nové kapacity budou jen z oblasti čistých energií (jádro, čisté uhlí, solár, biomasa), jejichž podíl se má zvýšit ze současných 2 % na 27 % v roce 2021, a dále až na 50 % v roce 2050. V roce 2017 byla vládou přijata energetická strategie do roku 2050, která počítá s rovnoměrným vyvážením čistých a klasických zdrojů (44 % obnovitelné zdroje – zejména solární, 6 % jádro, 38 % plyn a 12 % čisté uhlí). Od roku 2015 povolil emirát Dubaj maloodběratelům vlastní solární zdroje. S ohledem na plánovaný výrazný růst solárních kapacit bude nezbytná postupná přeměna stávajících distribučních sítí na tzv. „Smart Grids“.

► Chemický průmysl

Technologické dodávky pro tento obor jsou považovány za strategické a drží si je zejména silné společnosti USA a nejvyspělejších zemí Evropy. Možnosti pro české firmy spočívají spíše v subdodávkách materiálu (trubky, nádrže, chemikálie, speciální osvětlení do výbušného prostředí) a doplňkových službách (elektroinstalace).

► ICT

Trh informačních technologií SAE roste průměrným tempem 4,5 % ročně. Poptávka po IT službách roste rychleji, než poptávka po hardware a software a její růst ve výši 10 % ročně tak mění strukturu trhu

s IT, na kterém je očekáváno, že v roce 2020 budou IT služby převládat s podílem 41 %. Zbylou část trhu bude zaujímat hardware s podílem 39 % a software s podílem 20 %. Zvýšená poptávka po IT službách je způsobena vládní strategií e-governmentu, budováním „smart cities“ a s tím spojenými požadavky na bezpečnost datových sítí a chytrých aplikací. Kybernetická bezpečnost se má do budoucna stát hlavním faktorem růstu poptávky po ICT službách.

► **Obranný průmysl**

Spojené arabské emiráty se výrazně zapojily do boje proti terorismu, a to jak uvnitř, tak i navenek (jsou součástí mezinárodní koalice proti ISIL a členy koalice v konfliktu s Jemenem). To se spolu s napjatými vztahy s Íránem a zhoršujícími se vztahy s Katarom promítá do růstu výdajů na obranu a bezpečnost, které mají v příštích 5 letech růst tempem 7 % ročně. Federální vláda rovněž navyšuje výdaje na vnitřní bezpečnost. Prioritními oblastmi jsou ochrana strategické infrastruktury, personální a kybernetická bezpečnost. Možnosti jsou v dodávkách zabezpečovací techniky, radarové techniky, komunikační techniky, lehkých zbraní a munice a IT služeb.

► **Sklářský a keramický průmysl**

Skleněné výrobky patří tradičně mezi nejvýznamnější položky českého exportu. Příležitosti růstu jsou zejména v oblasti designových svítidel pro hotely, vládní budovy, obchodní centra a královské paláce, kde si české firmy vybudovaly významné reference. Potenciál mají i dodávky surovin pro výrobu tabulového skla, která spolu s výrobou hliníku a oceli má patřit ke strategickým odvětvím neropného průmyslu.

► **Stavební průmysl**

Stagnace stavebnictví způsobená poklesem cen ropy v letech 2015–17 je překonána. Koncem roku 2017 začal nový stavební boom spojený s přípravou emirátu Dubaj na světovou výstavu EXPO 2020. Nové projekty představují nejen výstavbu samotného výstavního areálu, ale zejména výstavbu doprovodných logistických, ubytovacích, a nákupních středisek s náklady ve výši 7 mld. USD. Firma EMAAR (developer současné největší budovy světa Burj Khalifa s výškou 828 m) vyhlásila např. výstavbu nové nejvyšší budovy světa Dubai Creek Tower (výška přes 1 000 m), která se má být symbolicky spojena s EXPO 2020 podobně jako Eiffelova věž s EXPO 1889 v Paříži. Budova si vyžádá investici ve výši 1 mld. USD. Konání světové výstavy EXPO 2020 vzbudilo opětovný zájem developerů bytové i občanské výstavby.

Celkem je v Emirátech v různých stádiích projektu a výstavby evidováno cca 7 500 projektů v celkové výši 228 mld. USD. Většina těchto projektů má být dokončena do roku 2020.

► **Zábava a volný čas**

V posledních letech dochází vlivem vládní kampaně za zdravý životní styl nejen k růstu spotřeby potravin zdravé výživy, ale též k růstu popularity aktivně stráveného volného času. Jízda na kole, jogging, plavání, víkendy strávené v přírodě a další pohybové aktivity způsobují růst poptávky po příslušném zboží, jako jsou jízdní kola, ochranné brýle, izolační láhve a boxy, outdoorové oblečení atd.

► **Zdravotnický a farmaceutický průmysl**

Investice do zdravotnictví patří k prioritám střednědobého vládního programu. Nejde však jen o zvýšení kvality lékařské péče a vybavení nemocnic, ale též o výstavbu nových zdravotnických zařízení s ohledem

na růst populace ve výši cca 5 % ročně (cca 0,5 mil. obyv./ročně). Do roku 2020 tak má dojít ke zvýšení celkové kapacity z dnešních 12 na 14 tis. lůžek).

► **Zemědělský a potravinářský průmysl**

Predikce reálného hospodářského růstu ve výši 3,6 % ročně do roku 2020 spolu s predikcí růstu populace o cca 5 % ročně dává předpoklady k pokračování růstu spotřeby potravin, která vykazuje v posledních letech průměrný roční růst kolem 6 %. Vzhledem k omezeným kapacitám místní výroby (v současnosti SAE produkuje pouze 15 % své celkové spotřeby potravin) lze předpokládat, že růst dovozu bude dále pokračovat. Souběžně s dovozem potravin rostou i investice do místního potravinářského průmyslu, jehož podíl na celkovém průmyslu (vytvářejícím 15 % HDP) činí 31 %. Dochází k růstu spotřeby potravin zdravé výživy, což se mimo jiné projevilo i na výrazném nárůstu českého vývozu cereálií. Certifikace halál je zatím požadována pouze na masné výrobky, rozšíření tohoto standardu na ostatní potraviny a celý hodnotový řetězec je plánováno výhledově.

► **Železniční a kolejová doprava**

V rámci projektu panarabské železnice (propojení států GCC) se postupně realizuje její emirátská část, tzv. Etihad Railways v celkové délce 1 200 km. První fáze v délce 240 km (propojení sulfurových nalezišť Shah na jihu emirátu Abu Dhabi s průmyslovou zónou Ruwais na pobřeží) byla uvedena do provozu v roce 2015. Druhá fáze spojí hraniční město Al Ghweifat (západní hranice s KSA) s hraničním městem Al Ain (hranice s Ománem) a napojí se na přístavy v Abu Dhabi a Dubaji, odhadovaná délka činí 628 km². K zahájení realizace této fáze by mělo dojít v průběhu roku 2019. Třetí fáze v délce 280 km dále napojí emiráty Sharja, Ras Al Khaima a Fujairah. Vzhledem k velké konkurenci, podmínce mít v zemi firemní zastoupení a nedostatku místních referencí jsou možnosti účasti českých firem jako členů konsorcií omezené. České firmy se však mohou napojit na budoucí vítěze tendrů jako subdodavatelé.

Rozšíření stávajícího metra v Dubaji o 15 km (prodloužení červené linky až k budoucímu výstavišti Expo 2020) bylo v 07/2016 uděleno konsorciu firem Alstom/Thales/Acciona/Gulenmack. Projekt metra a tramvajové dopravy v Abu Dhabi, kde byla dokončena v 06/2015 studie španělskou firmou SENER, je pozastaven. Vypsání prekvifikace se očekává na jaře 2019 a následně tendru cca půl roku poté.

Perspektivní sektor	Konkrétní příležitosti
Automobilový průmysl	HS 8507 - Elektrické akumulátory, včetně separátorů
	HS 8702 - Motorová vozidla pro dopravu deseti nebo více osob, včetně řidiče
	HS 8703 - Osobní automobily aj. motorová vozidla pro přepravu osob
	HS 8706 - Podvozky (chassis) vybavené motorem, pro motorová vozidla čísel 8701 až 8705
	HS 8708 - Části, součásti motorových vozidel čísel 8701 až 8705
Elektrotechnika	HS 8415 - Stroje, přístroje klimatizační
	HS 8528 - Monitory, projektory, bez TV, přijímače televizní
	HS 8540 - Elektronky a trubice se studenou katodou, se žhavenou katodou nebo fotokatodou
	HS 8542 - Elektronické integrované obvody

Perspektivní sektor	Konkrétní příležitosti
Energetický průmysl	HS 8402 – Parní kotle zvané „na přehřátou vodu“
	HS 8411 – Proudové motory, turbovrtulové pohony a ost. plynové turbíny
	HS 8481 – Kohouty, ventily ap. zařízení pro potrubí, kotle, vany aj.
	HS 8504 – Elektrické transformátory, statické měniče a indukctory
	HS 8512 – Elektrické přístroje osvětlovací nebo signalizační, elektrické stěrače ap.
	HS 8532 – Elektrické kondenzátory, pevné, otočné nebo dolaďovací
	HS 8536 – El. zařízení k vypínání, spínání nebo k ochraně el. obvodů aj. < 1 000 V
	HS 8537 – Tabule, panely, ovládací stoly, pulty, skříně a. základny pro el. ovládání
	HS 8538 – Části přístrojů k ochraně ap. obvodů, rozvaděčů aj.
	HS 8544 – Izolované dráty, kabely aj. izolované el. vodiče vláken
Chemický průmysl	HS 2808 – Kyselina dusičná, směs kyseliny sírové a dusičné
	HS 3402 – Organické povrchově aktivní prostředky, prací, čisticí aj. prostředky též obsahující mýdlo
	HS 3913 – Přírodní polymery a modifikované přírodní polymery j.n.
	HS 7304 – Trouby, trubky a duté profily, bezešvé, ze železa (jiného než litiny) nebo z oceli
	HS 7309 – Nádrže, cisterny, kádě ap., ze železa nebo oceli, o objemu > 300l
	HS 7612 – Hliníkové sudy, barely, plechovky, krabice ap. výrobky o objemu <300l
	HS 8414 – Čerpadla vývěvy vzduchové kompresory aj.
ICT	HS 8471 – Zařízení pro automat. zpracování dat a jejich jednotky; snímače ap.
	HS 8517 – Přístroje pro vysílání, přijímání hlasu, obrazů ap. dat
	HS 8523 – Disky, pásky, paměťová zařízení, a. média pro záznam zvuku nebo jiného fenoménu ap.
	HS 8525 – Přístroje vysílací pro rozhlas, televizi apod.; kamery
Obranný průmysl	HS 3603 – Zápalky; bleskovice; roznětky nebo rozbušky; zažehovače; elektrické rozbušky
	HS 3606 – Ferocer aj. pyroforické slitiny ve všech formách
	HS 8303 – Pancéřové, zpevněné sejfy, trezory, dveře a bezpečnostní schránky ap. výrobky
	HS 8526 – Příst. radiolok. ap., radiové, pro řízení dálkové
	HS 8805 – Letecké katapulty ap. přístroje a zařízení
	HS 9303 – Ost. střelné zbraně ap. zařízení využívající ke střelbě výbušné náplně
	HS 9304 – Ost. zbraně, kromě zbraní čísla 9307
HS 9306 – Bomby, granáty, torpéda, miny ap. válečné střelivo a jejich části; náboje ap.	

Perspektivní sektor	Konkrétní příležitosti
Sklářský a keramický průmysl	HS 2529 – Živec; leucit; nefelin a nefelinický syenit; kazivec
	HS 7013 – Stolní, kuchyňské, toaletní, kancelářské skleněné výrobky, pro výzdobu aj. účely
	HS 7018 – Skleněné korálky, imitace perel, imitace drahokamů ap. zboží ze skla, jn. než bižuterie
	HS 8460 – Obráběcí stroje pro odstraňování ostřin, k broušení, honování aj. konečnou úpravu kovů
	HS 9405 – Svítidla a osvětlovací zařízení, včetně reflektorů a světlometů
Stavební průmysl	HS 3917 – Trouby, trubky, hadice, příslušenství z plastů
	HS 4403 – Surové dřevo, též odkorněné, zbavené dřevní běli nebo nahrubo opracované
	HS 4405 – Vlna dřevěná, moučka dřevitá
	HS 4418 – Výrobky stavebního truhlářství a tesařství, ap. dřeva
	HS 6814 – Slída zpracovaná, výrobky, i na podložce
	HS 6910 – Keramické výlevky, koupací vany, umyvadla, bidety ap. zařízení
	HS 7206 – Železo a nelegovaná ocel v ingotech nebo v jiných primárních formách (kromě železa čísla 7203)
	HS 7213 – Tyče a pruty, válcované za tepla, v nepravidelně navinutých svitcích, ze železa nebo nelegované oceli
	HS 7217 – Dráty ze železa nebo nelegované oceli
	HS 7227 – Tyče a pruty, válcované za tepla, v nepravidelně navinutých svitcích, z ost. legované oceli
	HS 7228 – Ost. tyče a pruty z ost. legované oceli
	HS 7318 – Šrouby a vruty, svorníky nýty, aj. ze železa, oceli
	HS 8311 – Dráty, pruty, trubky, aj. k pájení, svařování nebo nanášení kovů
	HS 8429 – Samohybné buldozery, stroje na vyrovnávání terénu, rypadla, ap. s pohonem
	HS 8467 – Ruční nástroje a nářadí, pneumatické, hydraulické nebo s motorem
HS 9406 – Montované stavby	
Zábava a volný čas	HS 8712 – Jízdní kola a jiná kola (tříkolky), bez motoru
	HS 9004 – Brýle (korekční, ochranné nebo jiné) a podobné výrobky
	HS 9023 – Nástroje, přístroje, modely určené k předvádění
	HS 9608 – Pera, popisovače, rydla, tužky, patent násadky ap.
	HS 9609 – Tužky (jiné než čísla 9608), pastelky, kreslicí uhle, psací a kreslicí křídly aj.
	HS 9617 – Termosky aj. tepelně izolační nádoby, jejich části, jiné než skleněné vložky

Perspektivní sektor	Konkrétní příležitosti
Zdravotnický a farmaceutický průmysl	HS 7017 – Laboratorní, hygienické nebo farmaceutické skleněné zboží
	HS 8514 – Elektrické průmyslové, laboratorní pece; ost. zařízení pro tepel. zpracování materiálů
	HS 9401 – Sedadla (jiná než sedadla čísla 9402), též proměnitelná v lůžka, jejich části
	HS 9402 – Lékařský, chirurgický, zubolékařský nebo zvěrolékařský nábytek
Zemědělský a potravinářský průmysl	HS 0402 – Mléko (sušené)
	HS 0406 – Sýry a tvaroh
	HS 1109 – Pšeničný lepek, též sušený
	HS 1701 – Třtinový nebo řepný cukr a chemicky čistá sacharóza, v pev. stavu
	HS 1704 – Cukrovinky (včetně bílé čokolády), neobsahující kakao
	HS 1806 – Čokoláda a ost. potravinové přípravky obsahující kakao
	HS 1904 – Výrobky z obilovin získané bobtnáním nebo pražením
	HS 1905 – Pekařské zboží, jemné nebo trvanlivé pečivo, též obsahující kakao
	HS 2201 – Voda, včetně přírodních nebo umělých minerálních vod a sodovek, neslazená
	HS 2209 – Stolní ocet a jeho náhražky získané z kyseliny octové
	HS 2302 – Otruby, vedlejší mlýnské produkty a jiné zbytky
	HS 2303 – Škrobárenské zbytky, řepné řízky, bagasa aj. cukrovarnické, pivovarnické a lihovarnické odpady
	HS 2309 – Přípravky používané k výživě zvířat
	HS 8438 – Stroje pro přípravu, výrobu potravin nebo nápojů
Železniční a kolejová doprava	HS 7302 – Konstruktivní materiál pro stavbu železničních nebo tramvajových tratí ze železa nebo oceli
	HS 8603 – Železniční nebo tramvajové osobní vozy a nákladní vozy, s vlastním pohonem
	HS 8608 – Kolejový svrškový upevňovací materiál a zařízení; mechanické přístroje a signalizační zařízení